Elektronicznie podpisany przez:
Adrian Wolnik; UM TG
dnia 21 grudnia 2022 r.

UCHWAŁA NR LVII/593/2022
RADY MIEJSKIEJ W TARNOWSKICH GÓRACH

z dnia 21 grudnia 2022 r.

w sprawie przyjęcia Programu osłonowego wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin w Tarnowskich Górach na lata 2023 – 2024

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.) w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.), na wniosek Burmistrza Miasta Tarnowskie Góry

Rada Miejska w Tarnowskich Górach
uchwala:

§ 1. Przyjąć Program osłonowy wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin w Tarnowskich Górach na lata 2023 – 2024, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Tarnowskie Góry.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Adrian Wolnik

Załącznik do uchwały Nr LVII/593/2022
Rady Miejskiej w Tarnowskich Górach
z dnia 21 grudnia 2022 r.

PROGRAM OSŁONOWY WSPARCIA

OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH I ICH RODZIN

W TARNOWSKICH GÓRACH

NA LATA 2023 - 2024

Tarnowskie Góry, grudzień 2022 r.

Spis treści

Wstęp	3
Podstawy prawne	3
Diagnoza problemu niepełnosprawności w gminie Tarnowskie Góry	4
Cele Programu	5
Odbiorcy Programu	6
Koordynacja i sposób realizacji Programu	6
Finansowanie Programu	7
Podsumowanie	7

Wstęp

Tworzenie i realizacja programów osłonowych będących odpowiedzią na zdiagnozowane potrzeby społeczne to jedno z zadań własnych gminy przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej.

Program osłonowy przewiduje wsparcie osób niepełnosprawnych, które z uwagi na wiek, chorobę, ograniczoną mobilność lub inne obiektywne trudności nie są w stanie uczestniczyć w zajęciach aktywizujących prowadzonych przez warsztaty terapii zajęciowej, środowiskowe domy samopomocy lub inne ośrodki wsparcia.

Program będzie realizowany w latach 2023 - 2024 i jest kontynuacją działań podejmowanych w latach 2018 - 2022. Swoim zasięgiem obejmuje mieszkańców gminy Tarnowskie Góry a jego celem jest ułatwienie dostępu do udziału w rehabilitacji społecznej poprzez zapewnienie transportu osobom niepełnosprawnym.

Podstawy prawne

Program osłonowy w zakresie wsparcia osób niepełnosprawnych i ich rodzin wpisuje się w cele określone w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych i jest zgodny z założeniami polityki społecznej na szczeblu powiatu, regionu i kraju.

Program koreluje a aktami prawnymi:

- Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz . U. 1997 r., Nr 78, poz. 483) - art. 69
- Ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2268 ze zm.) - art.17 ust. 2 pkt 4
- Uchwałą Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 sierpnia 1997 r. - Karta Praw Osób Niepełnosprawnych (M.P. z 1997 r. Nr 50, poz. 475)
- Ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 573, ze zm.)
- Ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559 ze zm.)
- Ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1327 ze zm.)

- Ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329).

Diagnoza problemu niepełnosprawności w Gminie Tarnowskie Góry

Dane statystyczne udostępnione przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Tarnowskich Górach wskazują, że w 2021 roku na terenie Gminy Tarnowskie Góry zostało wydanych 2390 orzeczeń o niepełnosprawności, w tym 204 orzeczenia dla osób do 16 roku życia.

Najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności wśród osób do 16 roku życia są zaburzenia rozwojowe - 30,4%, choroby neurologiczne - 15,2%, choroby układu oddechowego i krążenia - 10,8%. W przypadku osób powyżej 16 roku życia głównymi przyczynami niepełnosprawności są: upośledzenie narządu ruchu - 26,1%, choroby układu oddechowego i krążenia - 24,3%, natomiast schorzenia endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego stanowią - 11,2%, choroby neurologiczne - 10,8%, choroby psychiczne - 7,2%.

Niepełnosprawność to również jeden z głównych problemów występujących wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej. Dane statystyczne Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach wskazują, że w 2021 roku udzielono pomocy finansowej z powodu niepełnosprawności 463 rodzinom, co stanowi 38,3 % ogólnej liczby rodzin objętych wsparciem MOPS.

W 2022 roku z pomocy udzielanej w ośrodkach wsparcia oraz WTZ korzystają 203 osoby niepełnosprawne. W porównaniu z rokiem 2018 jest to wzrost aż o 105 %.

Z analizy dokumentów uczestników Programu korzystających z dowozu w 2022 roku wynika, że aż 72,3% osób posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, 21,5% ma orzeczony umiarkowany stopień niepełnosprawności. Pozostali, tj. 6,1% posiadają inny dokument stwierdzający ich trwałą niepełnosprawność (np. orzeczenie lekarza orzecznika ZUS). Najczęściej występującymi przyczynami niepełnosprawności w badanej grupie były: upośledzenie narządu ruchu (05-R), choroby neurologiczne (10-N), choroby układu oddechowego i krążenia (07-S), upośledzenie umysłowe (01-U) oraz choroby psychiczne (02-P).

Z przeprowadzonego badania potrzeb wśród uczestników zajęć w placówkach wynika, że 65 osób niepełnosprawnych oczekuje na kontynuację pomocy w formie transportu do

miejsca rehabilitacji i aktywizacji społecznej. Na brak możliwości samodzielnego zaspokojenia wskazanej potrzeby wpływają najczęściej ograniczenia o charakterze zdrowotnym, finansowym, podeszły wiek opiekunów i inne indywidualne uwarunkowania.

Wykres: Liczba osób niepełnosprawnych uczęszczających do ośrodków wsparcia/WTZ oraz dowożonych (stan na dzień 30.11.2022 r.)

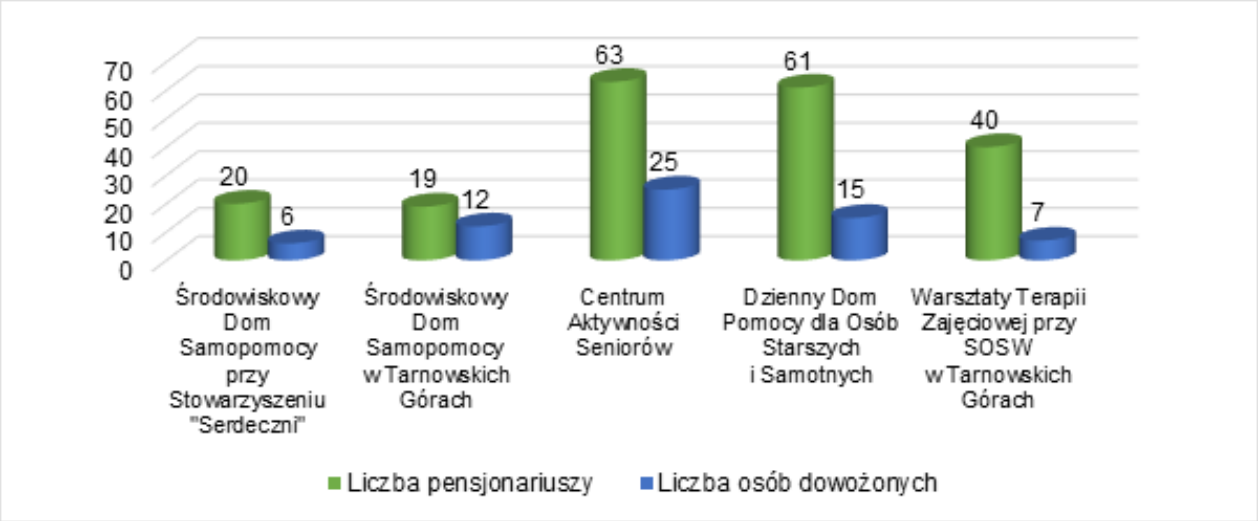

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych przez ośrodki wsparcia/WTZ.

Dotychczasowe doświadczenia w realizacji Programu potwierdzają celowość podejmowanych działań i ich istotne znaczenie dla wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w dostępie do rehabilitacji społecznej.

Cele Programu

Celem głównym Programu jest ułatwienie dostępu do udziału w rehabilitacji społecznej osobom niepełnosprawnym.

Cele szczegółowe:

- Wzrost kompetencji społecznych osób niepełnosprawnych
- Przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób niepełnosprawnych
- Wyeliminowanie lub zmniejszenie barier w dostępie do środowiskowych domów samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej oraz innych ośrodków wsparcia
- Wsparcie rodzin w opiece nad osobą zależną poprzez zapewnienie transportu umożliwiającego udział w rehabilitacji społecznej.

Odbiorcy Programu

Program skierowany jest do osób niepełnosprawnych i ich rodzin mieszkających na terenie gminy Tarnowskie Góry.

Pomoc w formie ułatwienia dostępu do udziału w rehabilitacji społecznej poprzez zapewnienie transportu dedykowana jest osobom niepełnosprawnym, które nie są w stanie przezwyciężyć swojej trudnej sytuacji życiowej wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości[1].

W ramach Programu wsparcie mogą uzyskać osoby, które deklarują chęć uczestnictwa w zajęciach prowadzonych przez środowiskowe domy samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach przez inne ośrodki wsparcia i wymagają zapewnienia transportu, który nie wykracza poza obszar gminy Tarnowskie Góry.

W pierwszej kolejności do Programu zakwalifikowane zostaną osoby:

- ze znacznym stopniem niepełnosprawności i z upośledzeniem umysłowym,
- z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności i z upośledzeniem umysłowym,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności i z dysfunkcją narządu ruchu,
- ze znacznym stopniem niepełnosprawności i z chorobami neurologicznymi.

Osoby posiadające orzeczenie z tytułu innych dysfunkcji niż wyżej wymienione mogą zostać zakwalifikowane do udziału w Programie w szczególnie uzasadnionych przypadkach pod warunkiem wolnych miejsc.

Koordynacja i sposób realizacji Programu

Do realizacji Programu zostaną wykorzystane zasoby kadrowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tarnowskich Górach. Dyrektor MOPS powoła Zespół Koordynujący odpowiedzialny za prawidłowy przebieg realizacji Programu. Działania w Programie opierać się będą na współpracy z wykonawcą wyłonionym w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Informacja o możliwości skorzystania z Programu zostanie ogłoszona na stronie biuletynu informacji publicznej Urzędu Miejskiego w Tarnowskich Górach oraz stronach internetowych: www.tarnowskiegory.pl, www.mopstg.pl, na tablicach ogłoszeń ośrodków wsparcia oraz WTZ.

[1] Zgodnie z art. 2 pkt. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12.03.2004 r.

Kwalifikacja do udziału w Programie następować będzie po złożeniu wniosku, którego wzór opracowany zostanie przez powołany Zespół Koordynujący.

Sprawozdanie z realizacji Programu będzie elementem rocznego sprawozdania z działalności MOPS składanego Burmistrzowi Miasta oraz Radzie Miejskiej w Tarnowskich Górach.

Finansowanie Programu

Program finansowany będzie ze środków własnych gminy Tarnowskie Góry w ramach budżetu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Podsumowanie

Realizacja Programu wpłynie na pełne wykorzystanie zasobów instytucjonalnych, a także przyczyni się do zwiększenia dostępności do udziału w aktywizacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wsparcie rodzin borykających się z problemem niepełnosprawności wpłynie na poprawę ich funkcjonowania oraz będzie przeciwdziałać procesowi marginalizacji i izolacji społecznej. Realizacja Programu umożliwi systematyczne prowadzenie i pogłębianie diagnozy problemu niepełnosprawności.